Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Solsikken

Juni 2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018.*

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit ”Evaluering og dokumentation” og ”Inddragelse af forældrebestyrelsen”. Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I arbejdet med den pædagogiske læreplan har vi haft et særligt fokus på børneperspektivet, i alle hverdagens sammenhænge. Det er afgørende at barnet oplever at have indflydelse og betydning i dagligdagen. Vores fokus har primært været på hverdagsaktiviteter, børneinitiererede aktiviteter og voksenplanlagte forløb.

Udeliv, natur og science har haft plads i det pædagogiske arbejde. Vores udendørs faciliteter og omkringliggende faciliteter, indbyder til, at vi gør brug af naturen og trækker aktiviteter udendørs. I forbindelse med udeliv har vi brugt uderummet til krop, bevægelse og sanser.

Solsikken og Gislinge skole ligger fysisk tæt på hinanden, og de fleste børn skal videre til Gislinge skole. Vi har et godt samarbejde med Gislinge skole og udvikler løbende på hvordan vi kan etablere den bedste overgang for barnet fra børnehave til skole.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vores evalueringskultur er organiseret så vi overvejende benytter de forskellige mødefora til evaluering.

De faglige fyrtårne har en særlig rolle i arbejdet med evaluering, de mødes jævnligt og arbejder med et tilbageblik og et fremadskuende blik, som understøtter vores evaluering. På fælles pædagogiske møder medvirker de faglige fyrtårne til oplæg, faglige debatter og sikre en evaluerende tilgang.

Vi afholder stue- og afdelingsmøde ca. 10 gange årligt, hvor det pædagogiske arbejde evalueres og der planlægges nye mål og aktiviteter med udgangspunkt i evalueringen. Alle grupper (stuer) udarbejder månedsplaner for den enkelte gruppe. Månedsplanen tager udgangspunkt i evaluering og hvad der skal til for at understøtte børnegruppens udvikling.

Alle grupper gør løbende brug af AL metoden som evalueringsredskab hvor en undring fra hverdagen kan sættes ind i skabelon, der giver anledning til nye initiativer.

Brugen af kompetencehjulet er godt implementeret og er en god indikator for, hvor fokus skal lægges både hos det enkelte barn og børnegruppen. Kompetencehjulet giver et klart og tydeligt overblik over progressionen i børnenes udvikling, det medvirker til at vi kan målrette indsatser med henblik på størst mulig effekt.

I foråret 2021 har vi igangsat ICDP forløb i de enkelte grupper (stuer), det gør vi i samarbejde med de centrale ressourcepædagoger. ICDP er en ressourceorienteret videometode, hvor vi gør brug af de gode øjeblikke, med henblik på, at de eksempler, medvirker til mere af samme gode tilgang. I arbejde har vi en særlig fokus på børneperspektivet og relationsarbejdet barn/ barn og barn/ voksen og hvordan det bliver understøttet.

I et AL forløb arbejdes der med nedenstående punkter.

1) Hvad vil vi undersøge i læringsmiljøet? Undring.	2) Hvordan vil vi undersøge det? Metode – forskning- - teorier.
3) Undersøgelse- forskning i praksis. Iagttagelse af børnene. Fastholdes via fx nedskrevne observationer, video eller billeder.	4) Faglige refleksioner- udvalgt forskning – egen forskning – refleksioner i læringsgruppen, på stuemøder, samtaler børn og voksne imellem.
5) Ny viden. Hvilken ny viden har vi fået, i forhold til den vi havde. Hvilke aktioner ville vi sætte i gang, og hvordan gjorde vi det. Vidensdeling med øvrige kollegaer. Evaluering	6) Nye handlinger – iværksættes af nye aktioner på baggrund af de erhvervede erfaringer. Implementering.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Dagtilbudsområde Katrinedal er en sammensat af 6 børnehuse og en dagpleje, der har en fælles pædagogisk læreplan.
Alle medarbejder i Område Katrinedal har været samlet til en pædagogisk weekend, her er der arbejdet med perspektiver og holdninger på de ni grundsyn og de 6 læreplanstemaer. Efterfølgende har udvalgte medarbejder været opdelt i arbejdsgrupper for hvert tema eller grundsyn og beskrevet målene.
Materialet er samlet til ét dokument, der er godkendt af områdets bestyrelse, er er produceret en trykt version af den styrkede pædagogiske læreplan som er uddelt til alle medarbejder.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

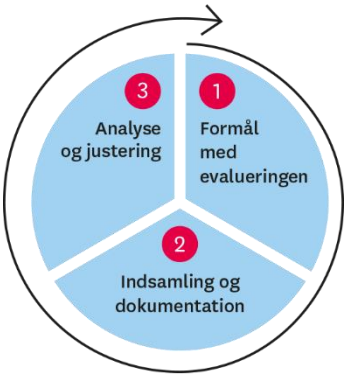

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vores pædagogiske arbejde tager typisk udgangspunkt i forskellige temaer med afsæt i børnegruppes nærmeste udviklingszone.
Arbejdet med et tema, kan tage udgangspunkt i større kulturændringer, andre kan være månedsopgaver med et særligt fokus.
Som metode benytter vi AL modellen, den er godt implementeret i Solsikken fra tidligere projekter i Holbæk.

I evalueringsperioden har vi arbejdet med måltidet som en del af hverdagsrutinerne og børns inddragelse.

Evalueringens formål var at øge tilstedeværelsen for både børn og voksne i det fælles måltid (i Solsikken har vi madordning), vores mål var at styrke læringsmiljøet omkring måltidet. Vi havde en oplevelse af, at måltidet havde udviklet sig til en rutine der blev praktisk afviklet.

Der blev sat fokus på:

- Styrke samarbejdet omkring måltidet.
- Kendskab til mad og fødevarer.
- Spise i mindre grupper.
- Etablere ro i gruppen, inden vi påbegynder måltidet.
- At blive selvhjulpen
- Turtagning
- Den voksnes rolle før under og efter måltidet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

På både stuemøder og personalemøder har vi løbende har vi haft fokus på de forskellige aktioner. Vi har drøftet hvad der fungerer godt og hvor vi skal justere for at optimere effekten.
Vi har gjort brug af observationer og narrativer med efterfølgende dialog, tilbagemeldinger og justeringer.
Kompetencehjulet har været en vigtig markør i forhold til de enkelte læreplanstemaer, hvor det er muligt at få et billede af børnenes progression.

I nedenstående graf ses børnenes progression i evalueringsperioden.

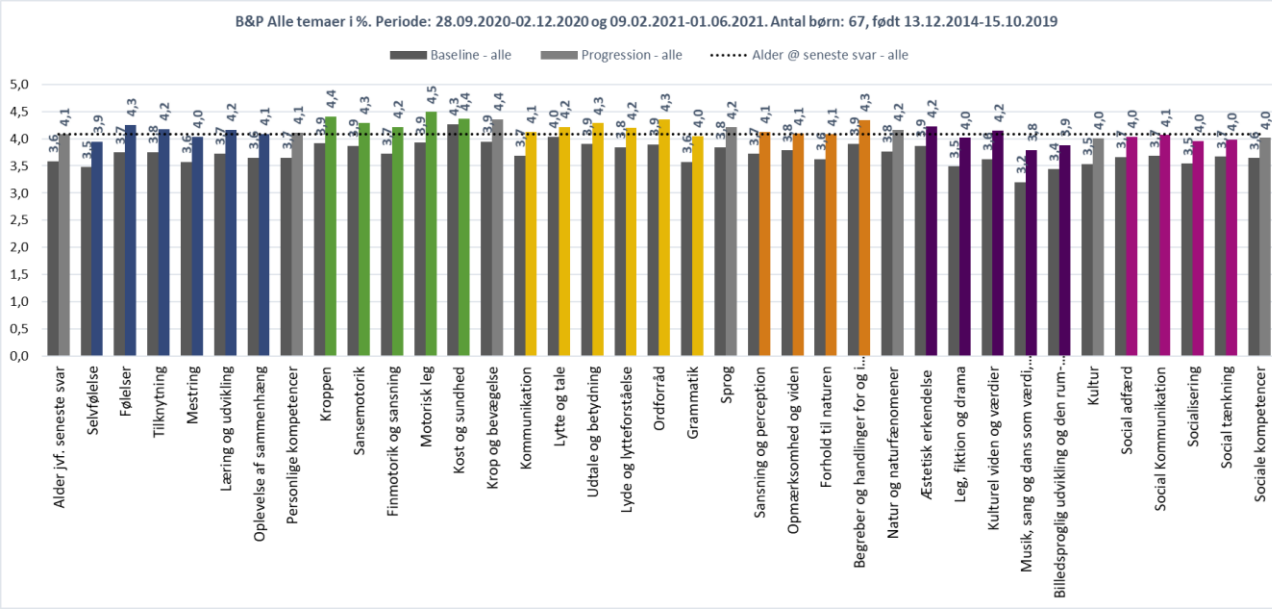

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vores evaluering viste tydeligt at der var en sammenhæng mellem både børnenes de voksnes deltagelse og de mindre grupper, vi kan tydeligt aflæse at det har betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det blev mere naturligt at have samtaler med børnene og børnene har også indbyrdes hverdagssamtaler.

Der er kommet en øget fokus på at turde prøve mad, som er nyt, madmod er styrket, vores kok i køkkenet har udarbejdet nogle samtalekort, der understøtter viden om forskellige råvarer, vi kan se at børnene selv efterspørger kortene så de kan se hvad der er i maden og om de kan genkende det.

Opmærksomheden på hinanden er styrket, det er mere naturligt at bede om vand, sovs og kartofler osv. Og en kammerat rækker det. Det er ikke længere noget en voksen pr. automatik gør. Det er med til at øge deltagelsen og nærværet i det fælles måltid

Vi kan se at metoden støtter relationerne til hinanden, så børnene har mulighed for at etablere en vifte af relationer.

Det er afgørende at voksne er velforberedte på dagsordenen og understøtter børnenes initiativer, men også lægger op til at børnene selv kan løse mange flere opgaver omkring måltidet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Den pædagogiske praksis er fastholdt og under løbende justering afhængig af børnegruppens behov.

Vores erfaringer kan også overføres til andre situationer og sammenhænge i hverdagen. Der er en øget nysgerrighed på hvad der optager børnene og følge børnenes spor.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I Område Katrinedal er det en fælles bestyrelse som har været inddraget. I Solsikken er forældrerådet løbende involveret i arbejdet omkring den styrket pædagogiske læreplan og evalueringen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fremadrettet vil vi arbejde med årshjul for at sikre en overliggende ramme for det pædagogiske arbejde i Solsikken. Den underliggende ramme skal være på gruppe- og afdelingsniveau, hvor der med udgangspunkt i kompetencehjulet og læreplanstemaerne tilrettelægges temaer der arbejdes med over en periode på ca. 3 mdr.
Vi afprøver at give arbejdet med et tema god tid, sådan at vi får mulighed for at fordybe os og imødekomme alle børns nærmeste udviklingszone.

Den kommende periode vil vi gøre brug af Mary Fondens materialer. Vi har haft fokus på relationer og kammerater, det vil vi gerne fortsætte med at stille skarpt på.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vores evalueringskultur vil blive taget op til overvejelse med De faglige Fyrtårne. Vi vil arbejde på at fastholde og justere en evalueringskultur.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den skriftlige pædagogiske læreplan er udarbejdet på områdeniveau, der er ikke planer om at ændre i den pædagogiske læreplan.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC